

Yaşamının incelikleri

AHMET Turhan Altın-
ner yaşama sanatını
altı duyguya ayırıyor:
Güzellik, mekân, gez-
me, damak, haz
ve duyarlılıklar.

PAKİZE BARİŞTA 16'DA

KTYI

**A. Turhan
Altın'er'den Yaşama
Sanatı kitabı**

Pakize Barışta

Yaşamın gündelik sıradanlığını asma tarihidir aslında insanın tüm çabaları. Sanatı keşfetmesi, üretmesi de bundandır zaten; örneğin şiiri, resmi, müziği, hayatın anlamlarından entelektüel ve yaratıcı unsurlar olarak görmüştür tarihi boyunca. Yaşamına zenginlik katan **güzelliklerdir** bunlar; ama ne var ki, yine de –kendi üretmesine rağmen- kendi dışında duran şeylerdir.

Peki, insan kendi hayatını sanatlaştırmaz mı?

Bu konuda Bertolt Brecht'in görüşü çok net: "**Tüm sanatlar, sanatların en yücesi olan yaşama sanatına hizmet eder.**" diyor.

Yaşama sanatı, ayrıca insanın kendisinin belli bir bilgi, kültürel bir görgü ve dönüştürücü bir yönlendirme edinmesiyle de desteklenecek bir **yaşam inceliğidir** bana göre.

Ahmet Turhan Altın'er, iste bu incelikleri sunuyor insanlara, yazılarıyla, yayınlarıyla ve üniversite dersleriyle.

Yaşama Sanatı, Ahmet Turhan Altın'er'in yeni yayımlanan kitabı. Bir yaşama sanatı sentezi adeta; yazar, 1989'da yaşama sanatı kavramını ortaya atmış ve yirmi yıldan beri bu konu üzerinde çalışıyor. Sonuçlarını da kitabında son derece popüler bir dille açıklıyor. Altın'er'in **Yaşama Sanatı**, her yerde okunabilir: Otobüste, uçakta, metroda, plajda. Yazar, bu manalı çalışmasına kaynak olarak Anadolu'yu gösteriyor: "1989'dan itibaren benim ortaya attığım yaşama sanatı kavramı ise Anadolu'da yüzlerce yıldır birikmiş, farklı kültürlerden kaynağını alan, duygu ve düşünceleri insanların belleklerinden dünyaya yeniden kazandırarak yaşamın ustalık dolu olabileceğini daha nesnel bir yaklaşımla hatırlatmaktan ibarettir."

Altın'er'in yaşama sanatı öğretisindeki inceliklere gelince.. kitabında bu sanatı altı duyguya ayırıyor: *Güzellik Duygusu, Mekân Algısı, Gezme Arzusu, Damak Tadı, Haz Pesinde ve Duyarlılıklar*.

Ahmet Turhan Altın'er'i, yaşama sanatı yoluna çıkaran Goethe'nin bir sözüymüş: "Herkes hiç olmazsa her gün bir çiçek koklamalı, küçük bir şarkı dinleyebilmeli, küçük bir şiir okuyabilmeli ve eğer mümkünse birkaç mantıklı laf edebilmeli."

Yazar da, üniversitedeki yaşama sanatı derslerine giderken, mutlaka derslerin konusuna göre bir şiir, bir resim, bir müzik, birkaç mantıklı laf ve her seferinde farklı bir çiçek götürüyormuş.

Güzelin sanat olduğu, renkler ve zevklerin tartışılabilir olduğu, Thomas Mann'ın *Değişen Kafalar*'daki güzelik arayışının geçiciliği ve en güzel yazılarımızın aslında aşk mektupları olduğu, **Yaşama Sanatı** kitabının birinci *Güzellik Duygusu* bölümünde yer alıyor.

Mekân Algısı bölümünde ise cihannüma, yaşama sanatının güzelik duygusunun ilginç bir örneği olan Türk evi, İstanbul'un antikal imparatorluk ağaçları, hâlâ surlarla dolu Ayasofya, Mimar Koca Sinan'ın İstanbul silüetini yaratmış olduğu Süleymaniye Camii ve Batı'nın yaşam biçimini, evrensel kültürünü benimseyerek Türkiye modernitesine sağlam bir yapıtaş kazandıran Tevlik Fikret'in *Aşyan*'i, bu algımızı tekrar tekrar manalandırıyor.

Yaşama sanatının üçüncü inceliğine gelince; bu bölümde gezme arzumuz adeta

kamçılanıyor; sırt çantamız seçmekten ve hazırlamaktan, İstanbul gezmelerine öncelik vermekten, Kapadokya'nın az bilinen muhteşem Özkonağ'ı ile tanışmaktan, İzmirli Azize Barbara'nın kurtarıcı ışığından, İzmir'in prensesliğinden ve Gümüşsuyu *Âyazpaşa*'nın nostaljik kayıp değerlerinden geçiyoruz.

Yaşama Sanatı'nın incelikler incesi damak tadı bölümüne gelince.. son derece leziz olan bu bölümde **zeytinyağı ile yaşamaktan** tutun da, **tatlı yiyelim tatlı konuşalım** kadar uzanan bir lezzet kültürü içinde var olan insan ele alınıyor.

Haz Pesinde, yaşama sanatının beşinci temel duygusu olarak ilginç bir saptamayla başlıyor: "Yaşılığında müziği ve dansı öğrenmeye zaman ayıran ve böyle yapmakla zamanını iyi değerlendirdiğine inanan Sokrates hakkında daha dikkate değer ne söylenebilir ki." (Montaigne)

Ahmet Turhan Altın'er'in yaşama sanatıyla ilgili son inceliği ise *Duyarlılıklar* bölümü. Noel Baba'nın gerçekliği, yüzlerce yıldır çeşitli felaketlerden kaçarak İstanbul'a sığınmış insanlar, değişik kültürler ve Ahmet Haşim'in **bizzat bahardır** diye tanımladığı Çingeneler.. son yıllarda yazılmış en **gerçek** popüler kültür eseri olduğunu düşündüğüm **Yaşama Sanatı**'nın, bana göre a'sından z'sine duyguyla dolu muhteşemiyatı böyle.

Ahmet Turhan Altın'er, bir **duygular zenginliği** ve **düşünce dizini** oluşturmuş kitabında. İçinde sevgi, güzellik, güven, korku, huzur, üzüntü, mutluluk, neşe, çığnım, mecaz, akıl yürütme, mantık olan ilginç bir dizin bu.

Böyle bir halitanın içinden de yaşama sanatı doğmaz da ne doğar?

(**Yaşama Sanatı**, Ahmet Turhan Altın'er, Boyut Kitapları)

pakizebarista@gmail.com